

Õiglane ja arengut soodustav maksukeskkond

Maksupoliitika on riigijuhtimise vahend, mille mõju ulatub kõikidesse eluvaldkondadesse. Maksupoliitika mõjutab ettevõtlust ja majanduse arengut, inimeste igapäevast tarbimiskäitumist ja lõpuks ka riigieelarve võimalusi pakkuda kõigile elanikele parimaid teenuseid. Kõik inimesed tunnetavad otseselt elluviidavate muudatuste mõju ning hindavaid neid nii otstarbekuse kui ka üleüldise õigluse seisukohalt. Sotsiaaldemokraadid tunnetavad selgelt vastutust, mis kaasneb maksupoliitiliste muudatustega ja suhtuvad vajaliku hoolega laiema mõjuga muudatustesse. Eelmisel majandusperioodil võeti vastu mitmed maksupoliitilisi otsuseid, mis muutsid riigi üldist maksukeskkonda. Tuleval valimisperioodil peavad sotsiaaldemokraadid vajalikuks tagada eelkõige maksurahu, selleks et tagada riigi üldine stabiilne areng. Me ei tõsta üldist maksukoormust. Teiseks kavatseme teha maksud õiglasemaks, selleks, et väheneks väiksema sissetulekuga inimeste maksukoormus. Samuti kavatseme langetada elektrienergia, kui ühe põhilise ettevõtluse sisendressursi aktsiisi.

- Me ei tõsta üldist maksukoormust.
- Teeme üksikisiku tulumaksu õiglasemaks.
- Tagame keskmise pensioni tulumaksuvabastuse.
- Muudame annetused tulumaksuvabaks.
- Alandame elektriaktsiisi poole võrra.

1. Tasakaalukas ja õiglane maksustamine

- 1.1.Me ei tõsta üldist maksukoormust.
- 1.2.Me ei tõsta majutusasutuste käibemaksu.
- 1.3.Teeme üksikisiku tulumaksu õiglasemaks. Hoiame alampalga tulumaksuvabana. Tõstame lisaastmete arvestamise piiri 1200 eurolt 2000 eurole kuus. Selle tulemusena on alla 2000-eurosed sissetulekud vähemalt 500 euro ulatuses tulumaksumaksuvabad.
- 1.4.Vanaduspensioniealistele töötajatele rakendame sotsiaalmaksusoodustust. Riik kompenseerib osa sotsiaalmaksust, mis motiveerib tööandjat eakamatele töö pakkumisel.
- 1.5.Piirame palga maksmist dividendide kaudu.
- 1.6.Kehtestame üle 50 000 euro maksvatele sõiduautodele luksusautomaksu. Maksust on vabastatud keskkonnasäästlikud sõidukid.
- 1.7.Viime läbi maa korralise hindamise.

2. Töötamist, õppimist ja annetamist soodustavad maksumuudatused

- 2.1.Lõpetame pensionäride ebaõiglase maksustamine. Sätestame, et miinimumpalga ulatuses ei kuulu pension maksustavate tulude hulka.
- 2.2.Vähendame kõrg- ja kutsekoolide õppepraktikat tegelikus töösituatsioonis läbivate õppurite töötasult makstavat sotsiaalmaksu 13% võrra.
- 2.3.Loome soodsa maksukeskkonna tööandjapensioni süsteemi arenguks. Tööandja pensionilt makstavat sotsiaalmaksu vähendame 20% võrra.
- 2.4. Vähendame 13% võrra alaealiste hooajatöötajate sotsiaalmaksu.
- 2.5.Vabastame erisoodustusmaksust kõik tööandja tasutavad tasemeõppekulud.
- 2.6.Muudame kultuurkapitalile, spordile jne tehtavad annetused tulumaksuvabaks.
- 2.7.Alandame e-raamatute käibemaksu paberraamatutega samale tasemele.
- 2.8.Suurendame eraisiku aastase maksuvaba annetuse piirmäära 3000 eurole.
- 2.9.Jätkame ja suurendame tervisele ja spordile tehtavate kulude maksuvabastust.
- 2.10.Sarnaselt tööandjate maksuvabastusega töötaja sportimis- ja tervisekuludelt loome ka tööandja töötaja kultuurikulude maksuvabastuse.

3. Majandust soodustavad maksumuudatused

- 3.1.Tõstame maksuvaba tulu määra metsa müügil 5000 eurole ja laiendame selle ka füüsilisele isikule.
- 3.2.Lõpetame keskkonnapiirangutega metsa- ja põllumaadele makstud toetuste maksustamise.
- 3.3.Alandame elektriaktsiisi poole võrra.

Konkurentsivõimeline majandus. Toimekas ja tarmukas Eesti

Eesti majanduse konkurentsivõime on üks põhilisi alustalasid, millele tugineb tulevaste põlvkondade toimetulek ja heaolu. Eesti on vabanenud odava allhankemaa staatusest ning peab nüüd rajama endale tee kõrgliigasse. Peame liikuma kõrge lisandväärtusega, digitehnoloogia võimalusi maksimaalselt kasutava, keskkonda säästva ja sotsiaalselt tundliku majandusmudeli suunas. Selleks peab andma võimaluse Eesti haridussüsteem, teadus- ja arendustegevus, infrastruktuuri areng ning soodus seadusandlik ja maksukeskkond. Oluline on riigi ja ettevõtluse vahelise suhtlemise muutumine lihtsaks ja arusaadavaks, bürokraatia vähendamine.

- Eraldame teadus- ja arendustegevuse kulutusteks riigieelarvelisi vahendeid 1% SKTst.
- Vähendame ettevõtlusbürokraatiat, välistame kord juba riigile esitatud andmete mitmekordse küsimise.
- Kolmekordistame programmi „Teed tolmuvaaks“. Viime mustkatte alla 200 km riigile kuuluvaid kruusateid aastas.
- Viime kogu raudtee elektritoitele.

- Strateegiliselt olulised riigi ettevõtted hoiame riigi omandis.

1. Seome omavahel ettevõtluse ja hariduse

- 1.1. Pikendame koolikohustust täisealiseks jõudmiseni või kutseharidust tõendava dokumendi saamiseni.
- 1.2. Edendame karjääri- ja ettevõtlusõpet inimeste paremaks osalemiseks tööturul ja ettevõtluses ning toetame alustavaid ettevõtteid.
- 1.3. Toetame kutsehariduskeskuste ja üldhariduskoolide koostööd, et valmistada noori ette tööturule sisenemiseks.
- 1.4. Tõstame kutsehariduses õpetatavate üldainete kvaliteeti. Soodustame kutsehariduse omandanud noorte edasiõppimist kõrgkoolides.
- 1.5. Vähendame kõrg- ja kutsekoolide õppepraktikat tegelikus töösituatsioonis läbivate õppurite töötasult makstavat sotsiaalmaksu ja määrame õppuri sotsiaalmaksuks 13%.
- 1.6. Toetame kõigi töötajate regulaarset täiendus- ja ümberõpet. Pöörame erilist tähelepanu inimeste digioskuste arendamisele ja viime ellu mahuka täiendusõppeprogrammi „Tark Eesti 2030“.
- 1.7. Rakendame senisest enam tulemuspõhist lisarahastust neile teadusasutustele, mis teevad tihedat koostööd ettevõtlussektoriga.
- 1.8. Peame oluliseks Eesti hariduse rahvusvahelistumist – toetame vastavat õppekavaarendust ning ettevõtetega koostöökogemust omavate välisõppejõudude osalemist õppe- ja teadustöös.
- 1.9. Vabastame erisoodustusmaksust kõik tööandja tasutavad tasemeõppekulud.

2. Tõstame suure lisandväärtusega eksportivate ettevõtete arvu kaks korda

- 2.1. Toetame tööstusettevõtete digiteerimist ja automatiseerimist ning teiste tööstuspoliitika rohelises raamatus kavandatud tegevuste elluviimist.
- 2.2. Toetame välisinvesteeringute Eestisse toomist, nende jaotumist üle Eesti ja seeläbi suurema lisandväärtusega töökohtade loomist. Välisinvestoritele Eesti tutvustamisel teeme tihedat koostööd kohalike omavalitsustega ja diplomaatiliste välisesindustega.
- 2.3. Teeme ettevõtetele kättesaadavaks maailmatasemel tootearenduse ja ekspordi kompetentsi, toetades rahvusvahelise kogemusega ekspertide värbamist.
- 2.4. Toetame ettevõtete ekspordivõimekust, loome Eesti Ettevõtte Ekspordikohvri, mis sisaldab tööriistu ekspordivõimekuse suurendamiseks.
- 2.5. Toetame innovaatiliste toodete ja teenuste loomist, tuues Eestisse ülikoolide ning ettevõtete koostöös teostatavaid teadus- ja arendusprojekte.
- 2.6. Eelistame ettevõtete toetamisel laene toetustele.

3. Toome Eestisse rohkem turismitulu. Selleks

- 3.1.suurendame Eesti kui reisisihtkoha tuntust ja suurendame välisturistide ööbimiste arvu;
- 3.2.kasvatame otselennuühenduste arvu ja sagedust, anname otselennuliinide reklaamimiseks turundustoetust;
- 3.3.toetame regionaalsete lennujaamade tegevust;
- 3.4.rekonstrueerime linnahalli rahvusvaheliseks konverentsi- ja kontserdikeskuseks;
- 3.5.arendame koostöös erasektoriga loomemajandust ja kultuurieksporti;
- 3.6.loome innovaatilisi turismitooteid ja teenuseid (nt virtuaalreaalsus linnaruumis).

4. Majanduse arengu tagamiseks

- 4.1.eraldame teadus- ja arendustegevuse kulutusteks riigieelarvelisi vahendeid vähemalt 1% SKTst. Toetame avaliku ja erasektori koostööd, kaasamaks teadus- ja arendustegevusse senisest rohkem erasektori vahendeid. Loomes stipendiumi teadlastele, kes lähevad oma teadustöö rakendamiseks tööle ettevõtetesse.
- 4.2.toetame ettevõtjaid juhtimiskvaliteedi tõstmisel. Peame vajalikuks jätkusuutliku ja vastutustundliku ettevõtluse süsteemset edendamist ja väärtustamist. Tunnustame hästi juhitud ja töötajasõbralikke ettevõtteid. Peame oluliseks soolist tasakaalu ettevõtete juhtorganites, toetame naisettevõtlust ja naisettevõtjate organisatsioone.
- 4.3.parandame ettevõtlus- ja investeerimiskeskonda, sealhulgas tagades väikeaktsionäride parema kaitse.
- 4.4.vähendame ettevõtlusbürokraatiat, välistame kord juba riigile esitatud andmete mitmekordse küsimise ja võimaldame väikeettevõtetele erisusi aruandluskohustuse täitmisel. Hoiame ettevõtjaid põhjendamatult koormavate ja läbimõtlemata õigusaktide eest.
- 4.5.tootlikkuse tõstmiseks toetame nii riigi osalemist ettevõtete kõrgtehnoloogiahangetes kui ka innovatsioonikomponendi arvestamist riigihangetel.
- 4.6.loome riigi ja erasektori koostöös riskikapitalifondi alustavatele teadusmahukate ettevõtetele.
- 4.7.väljastame sihtotstarbelisi teadus- ja arendustegevuse toetusi otse ettevõtjatele. Praegu rakendatakse seda kaitsetööstuse ja põllumajanduse valdkonnas.
- 4.8.elavdame Eesti kapitaliturgu, sh soosime riigiettevõtete võlakirjade emiteerimist Tallinna börsil.
- 4.9.peame oluliseks vastutustundliku ettevõtluse süsteemset edendamist ja selle väärtustamist.
- 4.10.kohaldame EL riigiabi reegleid sihipäraselt ekspordi kasvu huvides.

4.11.Rakendame soodustusi uusi töökohti loonud regionaalsetele tööstusinvesteeringutele.

5. Riigi julgeoleku ja oluliste teenuse kättesaadavuse tagamiseks

- 5.1.hoiame strateegiliselt olulised riigi ettevõtted riigi omandis. Et tagada Eesti atraktiivsus erainvestoritele ja suurendada konkurentsi, peaks riik ettevõtlusega tegelema nii vähe, kui on hädatarvilik. Iga riigiettevõtte erastamisotsust tuleb hinnata eraldi, aga riigi sekkumine on õigustatud vaid siis, kui konkurentsi mingis valdkonnas ei ole tekkinud ning eksisteerib turutõrge.
- 5.2.viime läbi postiteenuse reformi. Määrame universaalse postiteenuse kättesaadavusele uued, regionaalsetest ja kohalikest vajadustest lähtuvad kriteeriumid ja katame selle osutamise kulud riigieelarvest.
- 5.3.toetame kohalike väikeettevõtlusvõrgustike loomist ja arengut ning olmeteenuste pakkumist maapiirkondades.
- 5.4.vähendame olulisel määral majutusettevõtetele esitavaid nõudeid valdkondades, kus toimib iseregulatsioon, sh loobume hotellide tärnitamise (järkude andmise) regulatsioonist. Vähendame ülemäära bürokraatlikke ja ebaproportsionaalselt kulukaid nõudeid.
- 5.5.tagame ettevõtluskonto kasutajale pensioni ja ravikindlustuse:
 - 5.5.1. töötame välja analoogse lahenduse II pensionisambale, mis sobituks tänapäeva uute (sh jagamismajanduse) töövormidega (osaaajaga töö, tööampsud jne);
 - 5.5.2. võimaldame ravikindlustuse saamiseks puuduva osa ulatuses teha täiendav sissemakse.

6. Ettevõtlust ja liikuvust toetava taristu arendamiseks

- 6.1.panustame Tallinna-Helsingi tunneli rajamiseks vajalikesse uuringutesse.
- 6.2.suurendame teehoidu suunatavaid vahendeid. Kolmekordistame programmi „Teed tolmuvaaks“ – viime mustkatte alla 200 kilomeetrit riigile kuulvaid kruusateid aastas. Viime lõpuni Tallinna-Mäo 2+2 ehituse ja teised planeeritud 2+2 lõigud. Parandame põhimaanteedehitust, ehitame vähemalt 2+1 tasemele Tallinna-Tartu, Tallinna-Narva ja Tallinna-Ikla maanteed.
- 6.3.Toetame turvaliste jalg- ja jalgrattateede võrgustike arendamist, sealhulgas jalgratturitele eraldatud rattakiirteehitamisest linnades. Lubame kasutada investeerimisvahendeid ka jalgrattaparklate ja -majade rajamiseks.
- 6.4.arendame reisirongiliiklust:
 - 6.4.1.viime Tallinna-Tartu ja Tallinna-Narva suundadel kiiruse kuni 160 kilomeetrini tunnis,
 - 6.4.2.soetame uued vajalikud rongid reisijateveo tagamiseks,
 - 6.4.3.viime kogu reisijateveo raudteel elektrirongidele,

6.4.4.taastame Turba-Rohuküla raudtee,

6.4.5.muudame kõik raudteeülesõidud ohutuks.

6.5.tagame tõrgeteta parvlaevaliikluse suvisel tipp-perioodil! Hoiame viienda parvlaeva suvel töös ja püsivalt liinil. Parvlaevaliikluse sagedus peab aasta läbi vastama kohalike elanike ja ettevõtete vajadusele. Korraldame Rohuküla-Heltermaa liinil vähemalt 12 sõitu päevas ning Sõru-Triigi liinil iga päev neli sõitu.

7. Arendame edasi nutikat transpordikorraldust. Nutikate lahenduste abil

7.1.vähendame liikluses hukkunute ning raskelt viga saanute arvu. Suurendame liikluskorralduslike ja juhte abistavate innovaatiliste transpordilahenduste laialdasemat kasutuselevõttu Eestis.

7.2.suurendame maapiirkondades ühistranspordi kättesaadavust nüüdisaegsete nutikate transpordilahenduste kasutuselevõtu varal.

7.3.vähendame linnades ummikuid, selleks juurutame targa linna lahendusi.

7.4.muudame kehtiva ajapõhise teekasutustasu süsteemi läbitud vahemaa põhiseks, mis on õiglasem ja nutikam.

8. Käivitame programmi „E-residentsus 2,0“, millega tagame, et e-residentsusest saab laiapõhjaline ja läbimõeldud platvorm, mis on kasuks Eesti majanduse arengule.

9. Toetame infotehnoloogia arengut

9.1.Selleks, et püsida e-riigina juhtpositsioonil, panustame tehnoloogia nüüdisajastamisse ja arendamisse.

9.2.Arendame välja Eestis TI kompetentsikeskuse ja pakume loodud teadmisi ka teistele riikidele.

9.3.Kaasame erasektorit rohkem e-riigi arendusse, anname uut hoogu avaandmete kättesaadavuse parandamisele, et andmete avamine saaks uueks normaalsuseks. Jätkame sammudega (tarkvara)lahenduste taaskasutuse edendamiseks koodivaramu kaudu.

9.4.Arendame e-riiki platvormi põhimõttel, et teeme erasektorile kättesaadavaks komponente ja anname võimaluse riigi taristu, andmete ja süsteemide baasil uusi lahendusi luua ja pakkuda.

9.5.Loome e-riigi arendusfondi, investeerime igal aastal e-riigi arendusfondist 5% rakenduslikku teadus- ja arendustegevusse (sh küberjulgeoleku alal). Käivitame e-riigi ja küberturbe tehnoloogiate kiirendid Start-Up Estonia raames.

9.6.Käivitame ametnike digiakadeemia programmi digioskuste laialdaseks tõstmiseks.

9.7.Edendame innovatsioonihangete süsteemi. Arvestame riigihangete juures innovatsiooni komponenti.

10. Arendame äridiplomaatiat. Tugevdame Eesti välisesinduste võimekust ärisidemete loomiseks ja Eesti tutvustamiseks äriühingukondades

11. Looame Eestisse maailma parima keskkonna iduettevõtete arenguks.

Tutvus Sotsiaaldemokraatliku Erakonna tervikprogrammiga
2019. aasta Riigikogu valimisteks: www.sotsid.ee